

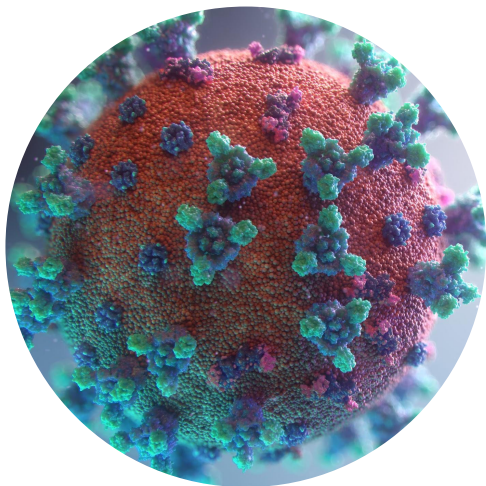
Three small white dots are arranged in a slight curve in the top left corner.

Koronavirus

v těhotenství a po porodu

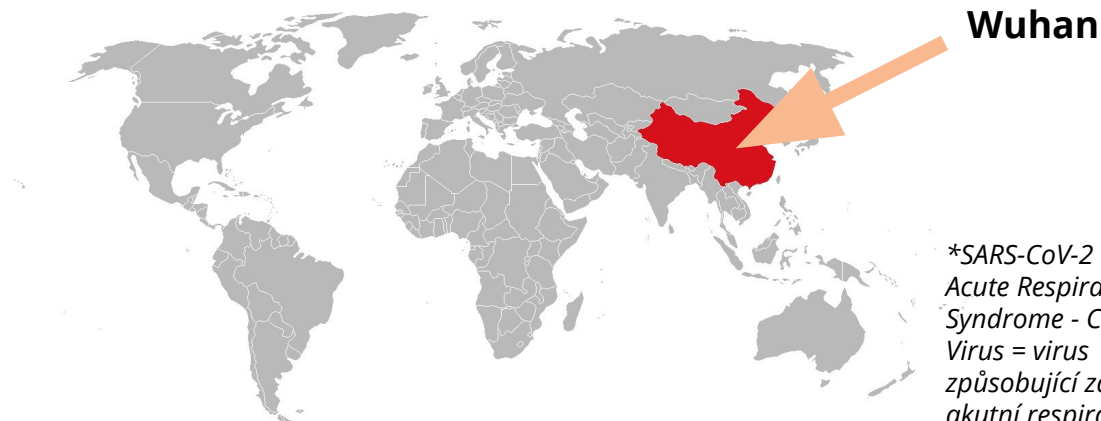

Co to je?

Název je odvozen od charakteristického uspořádání povrchových struktur lipidového (tukového) obalu virů do tvaru sluneční koruny.

Coronavirus disease 2019, zkráceně "**COVID-19**," je označení pro infekci způsobenou specifickým virem SARS-CoV-2*, který se poprvé objevil koncem roku 2019 ve **Wuhanu v Číně**.

*SARS-CoV-2 = *Severe Acute Respiratory Syndrome - Corona Virus* = virus způsobující závažný akutní respirační syndrom (obtíže)

Jak se přenáší?

Koronavirus se šíří z člověka na člověka podobně jako chřipka = **kapénkovou infekcí**.
Zasahuje nejčastěji sliznice horních a dolních dýchacích cest a spojivky.

**Kašláním
či smrkáním**

Během hovoru

Líbáním

**Dotykem
infikovaného
povrchu**

Vzdálenost
přenosu až

2 metry

*Dodržujte pro bezpečný
odstup od ostatních!*

Pozor! Nakazit se můžete od člověka, který má příznaky, i od toho, který je zatím nemá. U těhotných žen ale nebylo prokázáno vyšší riziko nákazy než u běžné populace.

Jaké je riziko přenosu na dítě?

Nebyl prokázán přenos viru z matky na plod v průběhu těhotenství a při porodu.

Virus **nebyl nalezen** v plodové vodě ani v mateřském mléce.

Nakažení novým typem koronaviru by při dobrém zdravotním stavu matky **nemělo být důvodem odloučení** od novorozence. Před přiložením k prsu při kojení je ale nutná přísná hygiena rukou a rouška na obličeji. I tak se ale vždy poraďte se svým lékařem.

Inkubační doba

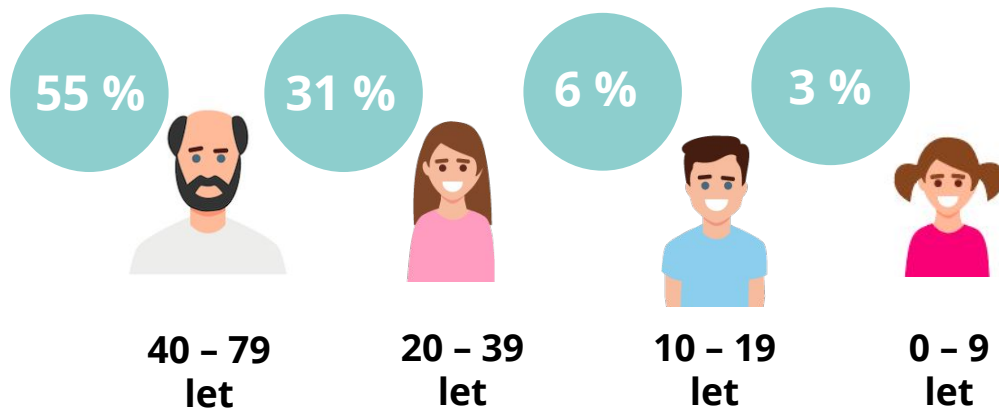

2 až 14
dnů

.. i proto se po kontaktu s osobou nakaženou koronavirem nařizuje karanténa po dobu 2 TÝDNŮ.

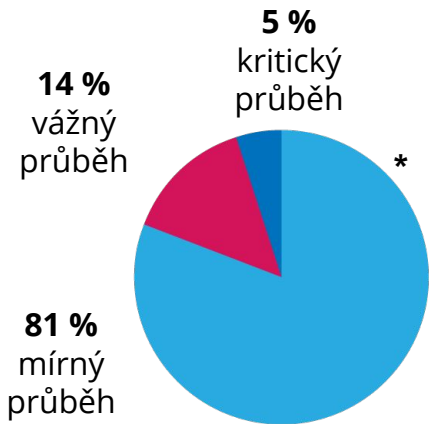
Jaké je většinou věkové
rozložení nakažených?

Riziko infekce je podobné u všech věkových kategorií, avšak děti a mladí, jinak zdraví lidé, mají menší pravděpodobnost vážného průběhu.

*inkubační doba = období mezi vstupem nákazy do organismu a vypuknutím nemoci.

Jak infekce probíhá?

*Graf platí pro všeobecnou populaci.

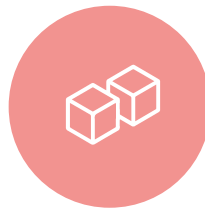
Nejohroženější skupiny

Senioři

Dětské skupiny

Chronicky nemocní
(cukrovka, srdeční selhání, plicní onemocnění)

Osoby s oslabenou imunitou
(onkologičtí pacienti)

Z dostupných dat vyplývá, že průběh onemocnění bývá u těhotných žen většinou velmi lehký. Byly popsány jen ojedinělé případy s těžkým průběhem.

Jak se infekce u těhotných projevuje?

- Zvýšenou teplotou až horečkou
- Kašlem
- Únavou
- Potížemi s dýcháním*
- Bolestí svalů
- Nechutenstvím

Mezi další méně časté příznaky patří bolest hlavy, bolest v krku, rýma. Objevit se ale může i nevolnost a průjem.

*Pouze u některých pacientů vede k rozvoji virového zápalu plic, který může vyústit až v selhání dýchání.

Jak se léčí

Pro léčbu infekce COVID-19 není doporučena specifická antivirová léčba. Postupuje se na základě individuálních potřeb pacienta, nejčastěji zmírněním jeho příznaků běžně dostupnými léky.

U těhotných s nekomplikovaným průběhem může léčba proběhnout v domácím prostředí. Pokud je průběh komplikovaný (např. s vážnými dýchacími obtížemi), probíhá léčba v nemocničním prostředí, žena musí být pečlivě sledována. Horečku lze v případě nutnosti léčit acetaminofenem nebo paracetamolem.

Doba uzdravení
u mírného
průběhu

2 týdny

Doba uzdravení
u závažného
průběhu

6 týdnů

Jak nákaze předcházet?

Každý z nás může svým chováním přispět ke svému zdraví a zdraví své rodiny a spolu s tím pomoci zabránit šíření infekce. Dodržujte proto následující pravidla:

1. Myjte si pravidelně ruce vodou a mýdlem. Zejména pak poté, co přijдете z venku, dotýkali jste se ostatních lidí, zvířat nebo povrchů. [Naučte se je mýt správně!](#) Vhodné je také používat dezinfekci s 60% podílem alkoholu.

2. Zakrývejte si ústa rukávem při kýchání a kašli. Nikdy ne rukou.

3. Používejte jednorázové kapesníky a po jejich použití si vždy umyjte ruce.

4. Nedotýkejte se obličeje. Zejména pak úst, nosu a očí. Pokud se jich omylem dotknete, umyjte si ruce.

5. Vyhýbejte se místům s velkou koncentrací lidí. A to zejména těm špatně odvětrávaným. Zůstaňte doma, jak nejvíce to jen bude možné.

6. Vyhýbejte se úzkému kontaktu s nemocnými. V případě kontaktu dodržujte vzdálenost alespoň 2 metry.

Jak nákaze předcházet?

7.

Omezte cestování

na minimum. To platí i pro pobyt v prostředcích MHD a taxi.

8.

Starejte se o své zdraví,

dostatečně spěte, jezte pestrou stravu, dodržujte pitný režim a nezapomínejte ani na pravidelnou pohybovou aktivitu.

9.

Pravidelně uklízejte a dezinfikujte

objekty a povrchy, kterých se často dotýkáte. To platí zejména pro kliky, počítače, mobilní telefony či noční stolky. Volte ty úklidové prostředky, které kromě bakterií zneškodní i viry.

10.

Mějte dostatek běžně dostupných léků

proti horečce. A stejně tak dalších potřebných zdravotnických pomůcek (papírové kapesníčky, teploměr. Pozor! Vždy pečlivě čtěte příbalovou informaci, zda jsou vhodné pro těhotné.

11.

Zásobte se potravinami

a domácími potřebami na 2 až 4 týdny. Připravte se postupně a nenakupujte bezhlavě.

12.

Používejte roušku vždy,

když opouštíte domov.

!

Vakcína, která by vás ochránila před infekcí COVID-19, zatím neexistuje.

Jak správně použít roušku či respirátor?

Obecné pokyny k používání roušek a respirátorů

- Před a po manipulaci s rouškou či respirátorem si **vždy dezinfikujte ruce** nebo si je **umyjte** mýdlem a vodou.
- **Zakryjte si jimi nos a ústa** a ujistěte se, že mezi vaším obličejem a okrajem roušky nejsou **žádné mezery**.
- Během nošení se pomůcek **nedotýkejte**.
- Pokud jsou vlhké, **vyměňte je** za nové.
- **Sundávejte je zezadu**, t.j. tahem za šňůrky, nikoliv tahem za masku.

Roušku či respirátor noste vždy, když opouštíte domov. Chráníte tak nejen sebe, ale i své okolí.

Látková rouška

- V případě látkových roušek mějte na výměnu **více kusů** (např. 4 na den).
- Po použití ji **vyperte při vysokých teplotách** (nad 60°C).
- Po uschnutí ji vždy **vyžehlete**.

Papírová jednorázová rouška

- **Znovu ji nepoužívejte**.
- Po použití ji dejte do sáčku a ten pak vyhodte do uzavřeného koše.

Respirátor

- Respirátor obvykle **po 4 - 6 hodinách ztrácí účinnost**.
- Respirátor s výdechovým ventilem je doporučen nosit **s rouškou přes něj**.

Potřebujete poradit?

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Navštivte
webové stránky
koronavirus.mzcr.cz
či zavolejte na
celostátní
infolinku 1212.

Zavolejte na
infolinku Státního
zdravotního
ústavu

Zavolejte na
infolinku své
zdravotní
pojišťovny

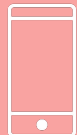
Pokud se na linky z důvodu
přetížení nebudete moci
dovolat, zachovejte klid
a **zkuste to později.**

- 724 810 106
- 725 191 367
- 725 191 370

- VZP 952 222 222
- VoZP 844 888 888
- OZP 261 105 555
- ČPZP 810 800 800
- ZP ŠKODA 800 209 000
- ZPMV 844 211 211
- RBP 800 213 213

Co dělat, pokud onemocním?

POKUD MÁTE PŘÍZNAKY JAKO JE KAŠEL,
HOREČKA A DUŠNOST

**ZŮSTAŇTE DOMA
A ZAVOLEJTE SVÉMU PRAKTICKÉMU
LÉKAŘI. UVEĎTE, ŽE JSTE TĚHOTNÁ.**

POKUD SE U VÁS POTVRDÍ
ONEMOCNĚNÍ KORONAVIREM

**ZAVOLEJTE SVÉ PORODNÍ ASISTENTCE
A/NEBO GYNEKOLOGOVI A UPOZORNĚTE
JE, ŽE JSTE NEMOCNÁ. POŽÁDEJTE JE, ABY
VÁM PORADILI, JAK V PRŮBĚHU
ONEMOCNĚNÍ POSTUPOVAT DÁL.**

Všechny těhotné ženy, včetně žen s prokázaným nebo podezřením na onemocnění COVID-19, mají právo na adekvátní zdravotní péči.

Otázky a odpovědi

„Musí těhotné ženy s prokázaným/podezřením na onemocnění COVID-19 родit císařským řezem?“

Ne. Samostatná pozitivita onemocnění COVID-19 není důvodem pro ukončení těhotenství císařským řezem.

„Mohou ženy s onemocněním COVID-19 kojit?“

Ano, pokud si kojit přejí. Měly by ale dodržovat hygienická opatření: v průběhu kojení užívat ochranných pomůcek, umýt si ruce před a po dotyku s dítětem, čistit a dezinfikovat povrchy, kterých se ženy dotkly.

„Existuje riziko, že COVID-19 u těhotné ženy nebo novorozence může mít dlouhodobý vliv na zdraví a vývoj dítěte?“

V současné době neexistují žádné informace o dlouhodobých zdravotních účincích u kojenců s COVID-19, ani u těch, kteří byli vystaveni viru, který způsobuje COVID-19 v děloze matky.

U několika málo žen s těžkým průběhem infekce (zápal plic) bylo popsáno vyšší riziko předčasného porodu.

Otázky a odpovědi

„Mohu se dotýkat a být se svým novorozeným dítětem?“

Ano, kontakt a časně kojení vašemu dítěti prospívá. Mělo by vám být umožněno bezpečně kojit s dodržováním hygienických zásad, možnost přímého osobního kontaktu s dítětem, sdílení pokoje s dítětem. Před a po kontaktu s dítětem si myjte ruce a čistěte a dezinfikujte povrchy, kterých se dotknete.

„Je onemocnění COVID-19 u kojící matky potencionální rizikem pro kojence?“

Onemocnění se přenáší na člověka při úzkém kontaktu s osobou s potvrzeným COVID-19 a předpokládá se, že k němu dochází hlavně prostřednictvím kapénkové nákazy, když osoba s infekcí kašle nebo kýchá. V několika málo případech, které byly doposud hlášeny, nebyl v mateřském mléce žen s COVID-19 nalezen žádný virus, nicméně protilátky proti SARS-CoV byly ve vzorcích mateřského mléka zjištěny.

Závěrečná doporučení

Nepanikařte, ale
neberte situaci
na lehkou váhu

Pokud vám není
dobře, zůstaňte
doma

Myjte si
pravidelně ruce.
[Jak na to?](#)

Čerpejte informace
z kvalitních zdrojů
([MZ ČR](#), [SZÚ](#), [WHO](#))

Než půjdete k lékaři,
nejdříve mu zavolejte

Vyhýbejte se
kontaktu
s nemocnými

Pokud máte obavy,
poradte se se svým
gynekologem

Pokud máte
nařízenou karanténu,
dodržujte ji

Každý z nás totiž může
sehrát významnou roli
v zamezení šíření
infekce

Kdo prezentaci vytvořil

Nezisková organizace

Pod záštitou

1. LÉKAŘSKÁ
FAKULTA
Univerzita Karlova

Za obsah zodpovídá:

MUDr. Kateřina Vacková,
zakladatelka Loono

*Za spolupráci děkuji MUDr. Martina Čermáková
a Mgr. Petra Císařová. Grafika: Ekaterina Kokourova.*

*Materiál vznikl za dozoru doc. MUDr. Ondřeje Šimety, PhD.,
MBA (přednosta Gynekologicko-porodnické kliniky, FN Ostrava
a LF OU). Za spolupráci děkujeme.*

Tato brožura byla vytvořena dne 1. 4. 2020.
Situace se však mohla změnit, aktuální verzi
naleznete na www.loono.cz/koronavirus.

Čerpáme z ověřených zdrojů

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

World Health
Organization

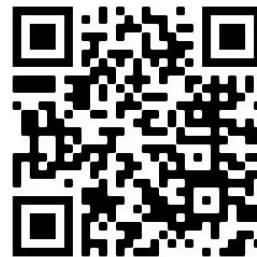
STÁTNÍ
ZDRAVOTNÍ
ÚSTAV
SZU

UpToDate®

Podpořte výrobu dalších
edukačních a osvětových
materiálů

bit.ly/PodporitLoono

DARUJME.CZ

www.loono.cz/koronavirus | @loonocz